

Júliusi feladványunk megfejtése

Napjainkban az idegenhonos (*adventív eredetű*) halfajok terjedése egyre égetőbb kérdéssé vált, az újonnan betelepült és behurcolt halfajok felismerése, az őshonos faunaelemektől való megkülönböztetésük mind a horgászok, mind pedig a halbarátok számára kiemelten fontos feladat. Terjedésükhöz nem csupán a klíma melegedése, valamint a különböző haltelepítések járulnak hozzá, hanem csalihalként való alkalmazásuk (olyan víztereken, ahol korábban még nem fordultak elő) komoly gondokat okozhatnak a későbbiekben nem csupán a halállományban, de akár a makrogerinctelenek (kagylók, rovarok, bogarak) és a kétéltűek állományában is.

Júliusi játékunkban a hazánkban előforduló törpeharcsafajok egyike szerepelt. A beérkezett 32 megfejtés közül összesen 24 bizonyult helyesnek, miszerint havi játékunkban a **törpeharcsa** (*Ameiurus nebulosus*) egyik példánya szerepelt. Barnás színéből adódóan *barna törpeharcsaként* is ismeretes a köznyelvben.

Rövid összefoglalónkban a júliusi feladványunkra megfejtésként érkezett halfajok jellemzése olvasható.

- 1) **törpeharcsa** (*Ameiurus nebulosus*): Zömök, a fejtájékán felülről, a farokrészén oldalról lapított testű hal. Nagy feje elől lapos, hátrafelé fokozatosan emelkedik, orra hosszú, a szeme kicsi. Széles szájában sűrű kefefogazat található. Szája körül 8 bajuszszálat visel, melyek közül 4 a felső, 4 az alsó állkapcsán foglal helyet. Hátúszójának elején egy erős, szűrős csonttüske van, melyet 6 úszósugár követ. Farkalatti úszója hosszú, sugarainak száma 17-23, fölötté a hátoldalon egy apró zsírúszó helyezkedik el. A mellúszók első sugara hegyes, kimereszthető csonttüskekévé alakult. Farokúszója nagy, hátsó széle kissé beöblösödő. Bőre pikkelytelen, oldalvonala – helyenként kisebb kihagyásokkal – végigfut a testén. A halak színe az okkersárgától a barnásfeketéig változó, oldalait szabálytalan foltok felhőzik. Úszóinak árnyalata a test színével egyező, az úszósugarak és a köztük feszülő hártya színe közt nincs érdemi eltérés. Nagyobb példányai 25-30 cm hosszúak.
- 2) **fekete törpeharcsa** (*Ameiurus melas*): Vaskos testű, a fején felülről, a farokrészén oldalról lapított hal. Feje nagy, hátrafelé egyenletesen emelkedő, orra hosszú, a szeme kicsi. Szája széles, állkapcsain sűrű sorokban parányi kefefogak ülnek. Felső és alsó állkapcsán egyaránt 4-4 bajuszszál foglal helyet. Rövid, 6-7 osztott sugárral támasztott hátúszója elején egy igen hegyes, kemény csonttüske van, és ehhez hasonló csonttüskeit találunk a mellúszók elején is. Farkalatti úszója hosszú, benne 17-22 sugár számolható, a farokúszója nagy, a széle nagyjából egyenes, alig beöblösödő. A hát- és farokúszó között egy kis zsírúszó van. Bőre teljesen pikkelytelen, oldalvonala végighúzódik a testén. Színe az aranyló olajzöldtől a feketéig változó, de nem foltos, nem felhőzött, csak a farokúszó előtt látszik egy világosabb harántsv. Úszói sötétszürkék vagy feketék, de az úszósugarak sokkal világosabbak a közöttük feszülő hártyánál. Aránylag kis termetű faj, nagyra nőtt példányainak a hossza 25-30 cm.
- 3) **pettyes harcsa** (*Ictalurus punctatus*): Teste megnyúlt, hengeres, a farokrészen oldalról összenyomott. Feje felülről lapított, szájnyílása nagy és végállású, körülötte nyolc bajuszszál található. Szeme közepes nagyságú, a másik két törpeharcsafajénál nagyobb. A hátúszóját 5-6, anális úszóját 24-29 osztott úszósugár merevíti. A hát- és farokúszó között egy kicsiny zsírúszót visel. Úszói lekerekítettek, a szegélyük domború, kivéve a farokúszóját, amely bemetszett. Teste csupasz, pikkelytelen, színe a háton barnásszürke, oldala szürkés vagy zöldesszürke, a hasa fehéres. A test oldalán fiatal korban kisebb feketés pettyek találhatóak, idősebb korra azonban eltűnhetnek. Uszonyai és az úszósugarak világosszürkék, áttetszőek. Hossza elérheti a 90 cm-t, tömege a 10 kg-ot.

A helyes megfejtők

Név	Település	Név	Település
Abonyi Tamás	Besenyőtelek	Megyeri Zoltán	Győr
Balajti István	Eger	Menyhárt Gellért	Szód
Baráth Géza	Csobánka	Molnár István	Romhány
Barta László	Szolnok	Molnár Norbert	Rábatamási
Csürös Ádám	Bük	Orbázi Imre	Budakeszi
Fazekas András Kristóf	Kecskemét	Patkó Tamás	Budapest
Gulyás Áron	Budapest	Rácz-Pintér Sándor	Kecskemét
Horváth Alex	Dunaföldvár	Szent-Királyi Bálint	Budapest
Jurák Ferenc Nándor	Budapest	Szőke Erazmus	Korneuburg
Kovács Gábor	Nagyszentjános	Talabér Ádám	Köveskál
Lakatos Richárd	Kótaj	Turza Péter	Püspökszilágy
Lozsi Gábor	Verőce	Virág Barbara	Cegléd